

Cedir sobirania

OPINIÓ

PER QUÈ NO VULL CEDIR LA MEVA SOBIRANIA A ESPANYA I, EN CANVI, ESTIC DISPOSAT A CEDIR SOBIRANIA A EUROPA? PERQUÈ EUROPA VOL SER EN PART EL MEU ESTAT, PERÒ NO LA MEVA NACIÓ. I ESPANYA VOL SER EL MEU ESTAT I LA MEVA NACIÓ

VICENÇ
VILLATORO
villatorolamolla@hotmail.com

No fa gaires anys, quan semblava que tothom estava entusiasmat amb el procés de la unitat europea, es deia que l'únic obstacle veritable per a aquesta unitat necessària i desitjada era el conservadorisme i la resistència dels estats a cedir competències a Europa. Per això les forces antieuropeïstes, com el Front Nacional francès, defensaven el manteniment de la sobirania dels seus estats i denunciaven qualsevol cessió en aquest sentit. La sobirania dita nacional, exercida pels estats realment existents, era la reacció conservadora a un procés transformador i esperançat. Amb la crisi econòmica, aquest sentiment conservador de necessitar l'hivernacle del propi estat i considerar Europa una mena d'intempèrie on s'està protegit va fer créixer l'euroescepticisme. I ara sembla que s'hi han afegit algunes forces al sud d'Europa, com Podem o Syriza, que potser per aquest mateix conservadorisme, potser per ser perifèriques a la cultura política europea o potser per culpa dels dèficits democràtics d'Europa (entesos com a raó o com a excusa) participen també d'aquesta reivindicació de la sobirania dels estats i de la resistència a transferir-la a Europa.

En tot cas, a partir d'aquest nou euroescepticisme, d'aquesta revifada de la conservació de la sobirania dels estats per tal de frenar la unitat europea, ens han preguntat a alguns si no és contradictori ser independentista català i europeïsta. O fins i tot en alguns llocs s'ha caricaturitzat l'independentisme català com una forma específica d'euroescepticisme o de populisme (dues coses que majoritàriament no ho són). Però la pregunta té sentit. L'independentisme català demana un retorn de la sobirania pròpia, cedida a Espanya. Per tant, és contrari a la cessió de sobirania. Lla-

vors, per què accepta fins i tot amb entusiasme la cessió de sobirania a Europa? La pregunta no és nova. Recordo que una vegada la hi van fer al *lehendakari* Ibarretxe -"per què lluita aferrissadament perquè Espanya no se li quedi unes competències que està disposat a cedir a Europa?" - en una roda de premsa on jo estava present, i que ja llavors, amb més temps del que demana respondre una pregunta en una entrevista, vaig pensar quina podia ser la resposta.

Per entendre'ns, el projecte europeu pretén, com a molt, construir un Estat

europeu. Associat a una identitat europea, que per força ha de ser plural. Ser català -com ser alemany, francès, italià o espanyol- serà la manera que tindrà cadascú de ser europeu, cadascú en la seva llengua, amb les seves institucions, amb les seves especificitats. Europa és un projecte necessàriament confederal. No competeix amb la pròpia identitat. La complementa. Espanya -tal com ha estat concebuda en els últims tres-cents anys-, en canvi, pretén ser el meu estat i la meva nació. Fa servir l'estat per construir una nació diferent de la meva, amb la primacia d'una llengua, amb la uniformització dels seus territoris. En aquesta concepció d'Espanya, ser català només pot ser la manera pròpia de ser espanyol si es converteix en una identitat folklòrica, residual. Cedeixo sobirania a Europa perquè em complementa. No la cedeixo a Espanya perquè competeix amb mi.

L'independentisme català no existiria avui, amb la força que té, si no hi hagués un projecte europeu que sentís com a compatible. Abans de la construcció europea, amb estats que construeixen i protegeixen un mercat nacional interior, ser un estat gran tenia avantatges. Avui el que té més avantatges és ser un Estat petit o mitjà dintre d'una unitat més gran i oberta, com és Europa. Amb les fronteres internes molt diluïdes. Sense passaports, carta verda i canvi de moneda, com eren les fronteres de la infantesa de la meva generació. Els estats que van millor a Europa tenen aquesta mida. Però dins d'Europa. Independentisme i europeïsmes no entren en contradicció. Més aviat es necessiten. Si més no, l'independentisme necessita Europa. I la seva feina és convèncer Europa que la reivindicació catalana no hi va en contra.

Escriptor, guionista i crític d'art